DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag en Donderdag*. De prijs voor den tweeden halven jaargang is *f* 6.— rec.

Het abonnement geschiedt in eens vooruit voor dezen tweeden halven jaargang.

DONDERDAG 13 NOVEMBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* 2.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het zegel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen word betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 68. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA. 1856.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

Van den 8sten November 1856, No. 90.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot advokaat en prokureur bij den raad van justitie te Soerabaya, mr. P. C. Ballot.

BEVORDERD:

BIJ DE NOPALKULTUUR EN COCHENILLETEELT.

Tot opziener der eerste klasse, de opziener der tweede klasse C. J. Braun.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte:
aan den ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Soerabaya A. van der Jagt.
aan den tweeden kommies bij de algemeene rekenkamer J. M. G. Brondgeest.

De resident van Batavia, brengt ter kennisse, dat, volgens ontvangene mededeeling, sedert kort te Singapore aanzienlijke hoeveelheden valsche mexikaansche dollars aangevoerd en in wandeling gebragt worden, welke aanvoer, naar verondersteld wordt, uit China plaats vindt.

Deze valsche munt is meer kenbaar, doordien ze minder gewigt houdt dan de echte dollars en uit zink of lood is zamengesteld, terwijl bovendien als bijzonder kenmerk is waargenomen, de trompetvormige uitloop van het cijfer 6 in het jaartal 1856.

Ten vervolge van zijne advertentie van 22 dezer, (*Zie Oospost No.* 66) maakt de ondergeteekende bekend, dat volgens heden nader ontvangen berigt van Pasoeroean, omtrent de juistheid van het opgegeven No. 1098, onzekerheid bestaat: kunnende uit de door den belanghebbende daarvan gehoudene aanteekening, ook het No. 1090 worden gelezen, weshalve wordt aanbevolen op beide die nummers acht te geven

SERANG, *De Resident van Bantam*,
den 30sten October 1856. BREST VAN KEMPEN.

(Voor het land.) De Resident van Soerabaya brengt bij deze ter kennis van het algemeen, dat van de 4044 stuks houtwerken, welke op den 8sten dezer, te Podjok nabij Grisee zouden worden verkocht, wegens tijdgebrek, slechts 3005 zijn kunnen worden van de hand gezet en dat de resterende 1039 balken, dolken en kromhouten, alsnu ter genoemde plaatse zullen worden opgeveild op Maandag den 8sten December aanstaande.

SOERABAYA, *De Resident voornoemd*,
10 *November* 1856. VREEDE BIK.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Courant* van dd. 5 November No. 89, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Gecommitteerden in Onchristen Sterfboedels te Poerwakarta: van wijlen den chinees Touw Ie.

Door de Agenten der Samarangsche Wees- en Boedelkamer te Soerakarta: van wijlen Levie Hertog.

Door de Agenten der Soerabayasche Weeskamer te Bezoekie: van wijlen den heer H. W. Palm.

Door den Testamentairen Executeur te Batavia: van wijlen den heer E. A. Schill.

Door den notaris Eekhout te Soerabaya: van wijlen H. C. Geuken.

Door de Gesubstitueerde Executeuren te Soerakarta: van wijlen vrouwe Johanna Hendrika Dezentje, weduwe Johan August Wener.

Door J. J. Nolten te Solo: van wijlen Douglas Nolten.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 14den November.

Voor de woning van de Chinesche vrouw Kwee Giok Nio in de kampong Gilie.

Op Zaturdag den 15den November.

In het algemeen kleeding magazijn.

Op Maandag den 17den November.

Des 's avonds in de Societeit Concordia.

Op Dingsdag den 18den November.

Voor de toko van den heer D. D. van Boeckholtz in de Chin. kamp.

Op Woensdag den 19den November.

Voor de woning van den heer J. J. Jellema in de Kaliesosok No. 3.

JAVA.

SOERABAYA. — Den 4den en 6den dezer, heeft de regtbank van omgang in de 4e afdeeling, alhier zitting gehouden, in zake: Pa Namera Alias Ongo Djoyo, Ongotroeno en Pa Dardjo, beklaagden wegens roof en moord op den openbaren weg, nabij de dessa Siedowaja, district Djengollo No. 1, hen daaraan schuldig verklaard en veroordeeld tot de straffe des doods; en in zake Pa Kariedin c. s., beklaagden wegens roof op de goederen van den kapitein der infanterie T. W. S....... (*Zie Oostpost No.* 6. 1856), waaraan negen personen werden schuldig verklaard en veroordeeld tot 10 en 6 jaren bannissement buiten Java en twee zijn vrijgesproken.

— Door onvoorzigtigheid der moeder, is den 2 dezer, een javaansch kind van slechts één jaar oud in een put gevallen en daarin verdronken.

— In den nacht van 4 dezer, heeft de inlandsche vrouw Sariema, in ijlende koorts, getracht zich zelve door een lans om het leven te brengen. Ernstig verwond, is zij in het stadsverband alhier overgebragt.

— Op de hoogte der kampong Patieriman, is den 9 dezer, in de Kaliemaas een javaansch kind, van omstreeks 6 jaren, verdronken.

— Men berigt ons, dat in het district Rawa Poelo No. 2, op den 5den dezer, de inlander Pa Rakidin, bezig zijnde met gras te snijden, door den bliksem doodelijk is getroffens, en dat den 3den dezer, in het district Djengollo No. 1, een Javaansche man en vrouw, der dessa Kalang Anjer, te gelijk door den bliksem getroffen zijn; waarvan de vrouw onmiddelijk dood bleef terwijl de man ernstig verzengd werd.

BATAVIA. — Gedurende de maand September 1856 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van *f* 774,889:88.

De ontvangst over de eerste negen maanden van dit jaar bedraagt . . . . *f* 6,204,202:119^{5}

Hieronder is echter begrepen:

Aan fiktieve regten op Gouvernements produkten. . . . . . *f* 1,515,537:50^{5}

Aan terugbetaalde regten „ 76,684:47

„ 1,592,221:97^{5}

Zuivere ontvangst *f* 4,611,980:22.

Gedurende de eerste negen maanden van 1856 is meer ontvangen dan gedurende datzelfde tijdvak in 1854 *f* 149,064:42^{5}, en minder dan in 1855 *f* 260,365:109.

— In den namiddag van den 7den dezer, zijn ter reede alhier geankerd Z. M. stoomschip *Amsterdam* en het ziekenschip der Lampongsche expeditie *Cornelia*.

Met dien bodem zijn uit de Lampongs teruggekeerd en heden gedebarqueerd:

De kapitein der artillerie, chef van den staf der expeditie Jhr. T. W. R. Fluyt van Aspermont.

De onder-intendant der 2de klasse, chef der militaire administratie bij dezelve M. van Weddingen.

De officier van gezondheid der 1ste klasse, chef der geneeskundige dienst bij dezelve, M. T. Reiche.

De majoor, kommandant van het 11de bataillon infanterie C. H. Boon van Ostade, benevens 7 officieren, 81 Europesche en 305 Inlandsche manschappen van genoemd bataillon.

Wijders nog 118 koelies en 45 officiers bedienden en het personeel van het hospitaal.

Onder deze manschappen bevonden zich aan zieken: 3 officieren, 43 Europesche manschappen en 26 Inlanders.

Zij werden ingehaald door de muzijk van het 13de bataillon en marcheerden dadelijk naar Meester Cornelis, als zijnde de nieuw voor hen bestemde garnizoensplaats.

HET HAARPOEDER.

(*Vervolg en slot.*)

Ondertusschen was de dag te ver gevorderd om het geding voort te zetten, en besloot men den volgenden dag andermaal te vergaderen, beide, doch vooral L***, omtrent zijne vroegere betrekkingen in Holland te ondervragen, en hem bewijzen af te vorderen, dat L*** zijn ware naam was, en waar en bij wien hij vroeger onder dezen was bekend geweest.

De volgende dag was naauwelijks aangebroken, of hij voerde een nieuwen getuige in deze zaak naar de stad. Een boer, twee á drie uren van daar woonachtig, vervoegde zich bij den schout, zeggende eenige inlichting te kunnen geven waarop hij de volgende verklaring aflegde en later voor de regtbank herhaalde.

Hij had op den avond van den gepleegden moord met denzelfden buurman van L***, die dezen zoo wel als K***, in huis had zien gaan, voor de deur staan praten, en laatstgenoemde, K*** namelijk, eenige minuten na zijne komst het huis zien in-en den trap opgaan, vergezeld van de oude jufvrouw, die bij L*** inwoonde; daar de zaak hem echter niet aanging, had hij er niet over gesproken tegen gemelden buurman en er evenmin over nagedacht, voor dat hij het verhaal van den moord hoorde en het voorgeven van dien vreemden heer, dat hij de oude jufvrouw reeds vermoord had gevonden, hetgeen natuurlijk dan onwaar was.

Toen K***, in tegenwoordigheid van den landman, voor de regtbank was gebragt, riep deze dadelijk uit; „Ja, dat is dezelfde heer met zijn gepoeijerd haar, dien ik met de oude jufvrouw den trap heb zien opgaan." Op dit gezegde overdekte eene doodelijke bleekheid het gelaat van K***, en terwijl hij den boer met wijd opgesperde oogen aanzag, stamelde hij: „Hoe hebt gij dat kunnen zien?"— „Zeer gemakkelijk," gaf de man ten antwoord; „want de trap naar boven gaat in het begin van den gang, aan het einde van het voorhuis op, en de oude jufvrouw ken ik zeer goed, daar ik, wanneer ik in de stad ben, dikwijls bij L*** kom, en u, mijnheer, herken ik aan uw gepoeijerd hoofd!"

K. stond als verplet. Na eenige oogenblikken hernam hij echter zijne onbeschaamdheid en ontkende alles. Intusschen was de buurman van L***, die tegenover hem woonde en met den boer had staan praten, ontboden, en bevestigde thans diens verklaring, zeggende, dat hem dit geheel ontgaan was, terwijl hij tevens verschooning voor zijne onachtsaamheid vroeg. Door twee getuigen beschuldigd, werd K*** aangemaand tot bekentenis, dewijl men anders tot de pijnbank zou overgaan; ofschoon men zag dat dit merkelijken indruk op hem maakte, volhardde hij evenwel bij ontkenning, en werd daarop naar de gevangenis terug geleid.

Toen L*** voorgebragt en omtrent zijne betrekking in Holland en de redenen voor het voeren van zijnen tegenwoordigen naam ondervraagd was, zeide hij, te Rotterdam geboren te zijn, maar zijne vaderstad reeds vroeg verlaten en een groot deel zijns levens in Duitschland doorgebragt te hebben; hij kon echter geen papieren of getuigen ten bewijze bijbrengen terwijl ook, naar hij zeide, eenige familiegeheimen hiermede verbonden waren.

K***, in de gevangenis gebragt, had verzocht van papier en inkt te mogen voorzien worden, dewijl hij brieven aan zijne familie te schrijven had, en nadere bewijzen voor zijne onschuld wilde verzamelen. Men voldeed aan zijne begeerte, doch bragt hem onder het oog, dat hij niets dan opene brieven kon doen bezorgen, waarmede hij genoegen scheen te nemen. Des anderen daags kwam de cipier vroegtijdig in de gevangenis, en vond K*** hangende aan eene ijzeren tralie van het venster, dat ongeveer 1½ mans lengte boven den grond was. Door op zijne tafel te klimmen, die hij eenigzins zijwaarts van het venster had geplaatst, was

Alvorens werden zij echter aan de landingsplaats, voor rekening van den lande onthaald: de Europesche manschappen op 1/2 flesch rooden wijn, 1/4 pd. brood en 1/8 pd. kaas; de heeren officieren daarenboven op eene flesch bier en de Inlanders op 1/4 flesch rooden wijn, 1/2 pd. brood en 1/8 pd. kaas.

Heden morgen kwam alhier ter reede Z. M. fregat *Prins Hendrik der Nederlanden*, aan boord van welken bodem zich bevonden de majoor der infanterie, 2de chef der expeditie G. F. Nauta met 2 kompagnien van gezegd bataillon.

Deze troepen zullen in den loop van morgen ochtend ontschepen en na op dezelfde wijze onthaald te zijn mede naar Meester Cornelis marcheren.

Naar wij vernemen zal de kolonel J. A. Waleson, kommandant der expeditie, nog eenigen tijd tot regeling der zaken, in de Lampongs vertoeven, terwijl ter bezetting der bevredigde ditricten ongeveer 200 manchappen zijn achtergebleven, onder het bevel van den kapitein der infanterie A. W. F. H. Tuckermann, die, naar men zegt, aldaar tevens met het civiel gezag is belast.

— Bij de infanterie bataillons van het Indisch leger eene nommerverandering plaats gehad hebbende, zoo geven wij die hieronder volgend op, alsmede de standplaatsen dier bataillons, zoo als zij thans bepaald zijn.

Nº. d. n. bat.	Nº. d. o. bat.	STANDPLAATSEN.
1	—	Willem I. nog op te rigten.
2	4	Willem I.
3	8	Willem I.
4	9	Soeracarta en Djocjocarta; op ieder dezer plaatsen 1 Eur. en 3 Amb. komp.
5	5	Samarang en Palembang; 3 Inl. komp., tijdelijk gedetacheerd te Palembang.
6	—	Soerabaya; nog op te rigten.
7	7	Meester Cornelis en Macassar; 1 Eur. en 2 Inl. komp., tijdelijk gedetacheerd te Macassar.
8	2	Kedong Kebo, Ngawie en Salatiga; Kedong Kebo 1 Eur. en 2 Inl. komp., Ngawie 2 Inl. komp., en Salatiga 1 Eur. komp.
9	12	Samarang.
10	1	Weltevreden en Buitenzorg; Weltevreden 1 Eur. en 4 Inl. komp., Buitenzorg 1 Eur. komp.
11	11	Meester Cornelis.
12	13	Weltevreden.
13	3	Soerabaya.
14	14	Soerabaya.
15	6	Padang.
16	10	Padang Padjang en Fort de Kock; Padang Padjang 1 Eur. en 3 Inl. komp., Fort de Kock 1 Eur. en 1 Inl. komp.

— Naar wij vernemen zijn, in den nacht van den 3den op den 4den dezer, zeven en twintig spreijen, uit het militaire kleeding magazijn te Meester Cornelis, ontvreemd geworden.

De policie aldaar is echter tien stuks derzelve, welke in de kampong Balie, onder alang alang verborgen waren, op het spoor gekomen, terwijl nog twee dier spreijen, door tusschenkomst van het militaire kommandement, te regt kwamen. Een Inlandsch fuselier is, als verdacht dien diefstal gepleegd te hebben, in verzekerde bewaring genomen.

Preanger Regentschappen. — In den avond van 26 op 27 October, ongeveer 10 minuten na 11 ure, werd te Tjikadjang, in de nabijheid van den vulkaan Papandaijang, eene vrij hevige aardschudding waargenomen, die naar gissing twee seconden aanhield; eene koffijloots te Tjiboeloe stortte bij die gelegenheid in.

Rembang — In de afdeeling Bodjonegoro heeft in den namiddag van 17 October een orkaan gewoed, ten gevolge waarvan in de districten Pelem Temaijang en Bodjonegoro 871 inlandsche woningen zijn omvergewaaid en 3400 vruchtboomen uit den grond gerukt.

Eene vrouw verloor bij die gelegenheid het leven.

Bezoekie. — Te Soekowono, afdeeling Panaroekan en Bondowosso, is eene tabaksloots afgebrand van den heer Lorentz. De oorzaak is niet bekend.

De schade wordt begroot op nagenoeg *f* 3000.

NEDERLAND.

— Naar men verneemt, is door den heer H. Verdonk, mr. molenmaker te Zaandam, aan den minister van binnenl. zaken een plan aangeboden, om het Oude IJ en het Wijkermeer droog te maken en tot bouwland in te rigten, door middel van het leggen van een dijk van Zaandam tot Amsterdam, met de noodige doorvaart van eene kapitale sluis met ijzeren brug en deuren en twee duikers, tot uitwatering van het water, dat door de machines en molens wordt aangebragt. Deze dijk zou dienstbaar zijn voor den spoorweg van Amsterdam langs Zaandam tot het Nieuwe Diep en de kapitale sluis zou gelegen worden in de rigting om een kanaal te vervaardigen door Holland op zijn smalst, waardoor dan een groot aantal land zou drooggemaakt worden, zooals het Oude IJ en het Wijkermeer. Ook zou dit de zeewering van Rijnland veel verbeteren, omdat dan dezelve door geen vloed of stormwinden meer gekweld zou worden.

Rotterdam. — De heer H. Bruyns, van Amsterdam, heeft als voorbehoedmiddel tegen aanzeiling op zee, een nieuw soort van kompas uitgevonden, dat eenvoudig in de bewerking, eene zekerheid tegen aanzeiling geeft, welke tot dusverre (zoover wij weten) nog onbekend was.

Bereids ontving de heer Bruyns van vele achtingswaardige mannen de toezegging hunner ondersteuning en zal hij hier dezer dagen de reederijen bezoeken, en zijne compasroos laten zien, om medewerking te erlangen; hij vertrekt dan naar Engeland en Frankrijk, om ook daar octrooi (dat hij reeds hier bezit) voor zijn werk te erlangen.

Dit Assurantie-Compas is dezer dagen door de te Rotterdam gevestigde commissie ter bevordering van het onderzoek naar de verschijnselen op den oceaan, op het daartoe door den uitvinder gedane verzoek, onderzocht. Het resultaat van dit onderzoek is geweest dat de commissie het Compas voor wat betreft de Licht en Geluid-Seinen van genoegzaam belang acht en daarin genoeg verbetering ziet, om er de aandacht op te vestigen en de aanneming wanneer die algemeen wordt, aan te raden.

— Op Zondag 13 Augustus des avonds vond men in den Haarlemmerhout in de nabijheid van het Paviljoen het lijk van een daar in garnizoen liggenden dragonder, terwijl geene verwonding aan het lijk zigtbaar was. Naar men verneemt is de overledene een plaatsvervanger, genaamd du Pé, geboortig nabij Tilburg, die, eenig geld ontvangen hebbende, met een kameraad na een in de nabijheid plaats gehad hebbende dorpskermis, des middags is heengegaan. Zijn kameraad, mede een dragonder van het garnizoen, is ten 11 ure in de kazerne teruggekeerd, terwijl de knieën van zijn broek, alsook zijne handen geheel met bloed waren bevlekt, terwijl hij den chacot van den overledene in plaats van zijn eigenen op het hoofd had; zoodat tegen dien persoon zware vermoedens zijn opgevat en hij in verzekerde bewaring is gesteld. Hij geeft op niet te weten wat er gebeurd is, als in beschonken toestand verkeerd hebbende, en niet te weten hoe hij aan den chacot is gekomen.

Van eene andere zijde verneemt men nog de volgende bijzonderheden:

De beide dragonders, de verslagene en de gearresteerde, waren zeer goede kameraden. Beiden schijnen op den bewusten namiddag en avond zich overmatig aan sterken drank te zijn te buiten gegaan. Althans een voorbij rijdend koetsier heeft naar alle waarschijnlijkheid hen nabij de plaats, waar later het lijk gevonden is, in hoogst beschonken toestand gezien, bezig om elkander voort te helpen.

De gestorvene schijnt nedergevallen te zijn, met het hoofd op of tegen eenig hard voorwerp, een paal of steen, en bekwam daardoor eene wonde; men houdt de wonde althans voor geen sabelhouw.

Zijn kameraad verdubbelde daarop zijne pogingen om hem van den grond te helpen en tot staan te brengen; hij schijnt zich daartoe bediend te hebben van de vangsnoeren, aan den rok des anderen. Die vangsnoeren loopen twee of drie dubbel om den kraag van den rok, en deze nu schijnen losgerukt en om den hals des gevallenen geslagen te zijn, waardoor, toen de andere bleef voorttrekken, de worging zal ontstaan zijn.

Genoeg, tegen elf ure kwam de gearresteerde in de stad, voorzien van den chacot en de handschoenen des dooden, en zeide aan de barrière iets, dat men niet verstond of begreep, maar later blijkt betrekking gehad te hebben op een kameraad, die daar ginds lag, en dien men halen zou, naardien hij hem niet mede had kunnen krijgen. Later, toen hij door een korporaal werd ontdekt en medegenomen, wilde hij eerst nog den kameraad halen, dien hij ginds had achter gelaten. Uit alles schijnt te blijken, dat volstrekt geen boos opzet van aanranding en berooving heeft plaats gehad. Men heeft dan ook vernomen dat de man bij het vernemen van zijne misdaad wanhopig werd, en zich volstrekt niets wist te herinneren, dan zijne vruchtelooze pogingen om zijn medgezel naar de kazerne te brengen.

— Wij vernemen, dat eenige Vrijmetselaars-Loges te New-York, in verband met anderen in de Vereenigde Staten, aan de A. Loge *Post Nubila Lux* te Amsterdam officieel kennis gegeven hebben, dat zij zich tot een onafhankelijk Loge-verbond hebben geconstitueerd, en ook de Trans-Atlantische Loges uitnoodigen tot dit verbond toe te treden, waarvan de strekking is: Verwerping der aan de orde vreemde hoogere graden; verwerping van het aanmatigende gezag der zoogenaamde Groote Loges of Groot Oostens, welke, als een ingeënte tak op den stam der Orde, den boom slechts bezwaren en zijne vrije ontwikkeling belemmeren. Bekend met de grondbeginselen en de geschiedenis der stichting der A. Loge *Post Nubila Lux* hebben zij ook deze werkplaats uitgenoodigd zich bij dit verbond aan te sluiten.

Communicatie tusschen Europa en Indie.

Thans, nu zooveel gesproken wordt over de doorgraving van de landengte van Suez, ten einde langs dien weg spoediger naar Indië te komen, deelt de *Mercantile Journal* een niet onbelangrijk artikel mede, waarin een nieuwe weg aangewezen wordt om daarheen te komen. Deze nieuwe weg noemt de schrijver van het artikel de Syrisch-Arabische spoorweg, en zou de in den tegenwoordigen tijd vooral onschatbare voordeelen voor de communicatie, eene bespoediging boven alle andere wegen aanbieden.

In deze eeuw, wordt daarin onder anderen gezegd, waarin spoed op een handelsweg zoo zeer een vereischte is geworden, valt het dadelijk in het oog, van hoeveel belang het is den weg naar Indië, al ware het ook maar met een enkelen dag, te verkorten, wanneer men slechts beseft, dat de waarde, die dagelijks onderweg is tusschen Indie en Groot-Brittannie, gemiddeld niet minder is dan 60 millioen. Reeds een enkele dag bespoediging kan de handel jaarlijks vele millioenen voordeel meer aanbrengen.

Laat ons ten dien einde het eerst een blik werpen op de ontworpen doorgraving van de landengte van Suez. Het scheepvaartkanaal, dat daardoor zal ontstaan, geeft den handel reeds van zelf een omweg, doordien men de zuidelijke Kaap van Arabie zal moeten omzeilen, behalve de moeijelijkheden die zullen voortspruiten uit de ondiepte van het water, moeijelijkheden, welke niet te overwinnen zullen zijn.

Deze ondiepte van het water is ook van toepassing op de linie langs de Euphraat, welke rivier, om daarvan gebruik te maken, dus langs een verren weg verdiept zou moeten worden, met bij-kanalen te Karabla en Lamlum. Langs welke rigting men overigens de linie moge nemen, een enkele blik op de kaart is voldoende om te weten, dat de loop der rivier zelve, of van de plaats harer wateruitstorting juist de langste is, die getrokken kan worden tusschen de Syrische kust en de golf van Perzie. De vallei van de Orontes is bijna 100 mijlen bij de directe rigting van Malta om.

Een derde ontwerp, of liever eene reeks van ontwerpen, is die welke aangeduid kunnen worden door den naam van *continentale wegen*. Nu is een onafgebrokene linie door Europa en Azie, van Calais naar Lahore, met eene enkele afbreking te Konstantinopel, zonder twijfel, geographisch de korste; maar er zullen eerst eenige geslachten moeten voorbijgaan, alvorens deze voltooid kan worden. Buitendien zou deze zooveel verschillende rijken moeten doorloopen, dat hunne talrijke tegenstrijdige belangen reeds van zelf een groote hinderpaal zijn voor eene onafgebrokene en veilige communicatie. Zoolang de maatschappelijke en conventionele toestand van Azie en ook van Europa geen groote verandering zullen hebben ondergaan, valt daarop niet te rekenen, en tot deze verandering bestaat, te oordeelen naar hunne tegenwoordige internationale wetten, zelfs niet het meest verwijderde vooruitzigt. Dezelfde moeijelijkheden, hoewel in minderen graad, zijn ook van toepassing op den ontworpen weg over Triëst, en zelfs over elke andere continentale route.

---

hij in staat geweest een zakdoek, met een loopenden knoop om zijn hals gedaan, aan de tralie vast te maken, en had vervolgens door een sprong een einde aan zijn leven gemaakt. Verschrikt gaf de gevangenbewaarder hiervan kennis aan den schout, na in allerijl een heelmeester en doctor ontboden te hebben, die te vergeefs hunne kunst aan den reeds overledene aanwendden. Deze, na alle papieren, die zij bij K*** vonden, te hebben medegenomen, deden behoorlijk zijn geweldigen dood constateren.

Vooreerst vond men onder die papieren eene soort van levensberigt van K***. Afkomstig van een fatsoenlijk geslacht uit 's Gr......, was hij reeds vroeg gewend aan eene ruime levenswijze, en had hij, ruim tien jaren geleden, een deel van Europa doorreisd, door L***, wiens ware naam M*** was, als zijn bediende. vergezeld Twee jaren daarna in Holland terug gekomen, had zijn vader (zijne moeder had hij reeds in zijne jeugd verloren) — het ongeluk, door bankroeten als anderzins, het grootste deel van zijn vermogen te verliezen. K***, aan eene ruime levenswijze gewoon, moest zich verminderen zijnen bediende afdanken en het ouderlijk huis gaan bewonen. Dit had alles niet zoo stil kunnen gebeuren of M*** was het gewaar geworden, en deze nam de gelegenheid waar, dat K*** een nacht aan het huis zijns vaders, die ziek was, sliep, om diens bijzonder vermogen, dat van zijne moeder afkomstig was en in papieren bestond, benevens het gereeds geld, bijeen te pakken, en zich daarmede uit de voeten te maken.

Weinig dagen daarna stierf de vader van K***. Deze, die in de eerste dagen verzuimd had krachtige maatregelen tot nasporing van den dief te nemen, terwijl die der politie van geen gevolgen waren, gaf den moed verloren. Nadat hij zijn vaderlijk erfdeel te gelde had gemaakt, begaf hij zich naar Parijs, leefde daar meerendeels van het spel, totdat hij, nu eenige weken geleden, na alles te hebben verloren, besloot naar Holland terug te keeren, zijne oude tante D*** op te zoeken, en, zoo zij nog in leven wezen mogt, van *haar* onderstand trachten te krijgen.

De verdere toedragt van zaken weet men. Om de pijnbank te ontgaan, had K*** een einde aan zijn leven gemaakt. Stilzwijgend scheen hij dus, zonder zich te beschuldigen of te verontschuldigen, het vermoeden der regters te bevestigen. De schuldbrieven, die hem voorheen hadden toebehoord en waarvan L*** of liever M*** zich had meester gemaakt, beschreef hij zoo naauwkeurig, dat bij een later onderzoek daaromtrent geen twijfel overbleef; tevens gaf hij de namen van eenige personen te 's Gr..... op, welke M*** gekend hadden, en hem zeker zouden overtuigen. Het overige waren brieven aan eenige familiebetrekkingen en vrienden, in algemeene bewoordingen gesteld.

Daar K*** bij zijn leven niet overtuigd was en ook schriftelijk niets bekend had, besloot men het lijk in stilte te doen begraven. L***, of liever M***, bekende thans werkelijk de bewuste persoon te zijn, en werd tot geeseling en eenige jaren tuchthuisstraf veroordeeld; waarna hij, de erfenis van jufvrouw D*** te gelde gemaakt hebbende, naar Duitschland gegaan is, en aldaar waarschijnlijk zijn leven geëindigd heeft.

De weg, hierboven aangewezen, en die ook de meest doelmatige voor zuidelijk Europa en de Mahomedaansche regeringen zou zijn, is te zee naar Accra of eenige meer zuidelijke haven, en van daar naar Busrah en verder langs de kortste uitvoerbare linie naar Bombay. De meeste moeijelijkheden van aanleg liggen waarschijnlijk in de 75 mijlen tusschen Accra en Hadji of den Heiligen Weg. Wat de overige 680 mijlen betreft naar Busrah, deze kunnen dooreen per mijl, zelfs wanneer men aan de bevolking aldaar het hoogste dagloon geeft, niet meer dan een zesde van den goedkoopsten aangelegden Europeschen spoorweg kosten, en ook in een betrekkelijk zeer korten tijd voltooid worden. Eenmaal Busrah bereikt hebbende, is de weg ter zee naar Bombay open; en deze linie is minstens vier dagen korter dan de tegenwoordige overland-route.

Doch de gevaarlijke en met een omweg gepaard gaande waterweg van de Perzische golf, kan bovendien vermeden en de weg nog korter gemaakt worden door een spoorweg, die langs de kust van de golf, beginnende tot aan Abbothubbo baai, en de woestijn snijdende langs den voet dier bergen, die het noordelijk schiereiland van Arabie bedekken, voortgezet wordt in de rigting tusschen de nederzetting van Wahabeean en de twintig dorpen van Beldan-Beni-Shab.

Het behoeft hier niet gezegd te worden, dat bij gebreke van naauwkeurige opmetingen, eigenlijk weinig meer dan eene algemeene rigting kan aangegeven worden, te meer daar, wat de woestijnen van Syrie en Arabie betreft, de kaarten op geen geografische naauwkeurigheid kunnen roemen. Intusschen kan men met genoegzame zekerheid zeggen, dat de afstand van Malta naar Bombay, over Accra en Maskat, minstens 400 mijlen korter is dan die over Seleuk en de vallei van de Euphraat, en ten volle 1000 mijlen korter dan de tegenwoordige overland-route; en wanneer men nu nog de meerdere snelheid van de locomotief boven de stoomboot in aanmerking neemt, dan zal men bevinden dat men over den eersten weg 60 uren of 2½ dag, en over den laatsten 140 uren of 6 dagen in tijd wint.

Wanneer men nu de handelsvoordeelen in aanmerking neemt, die noodzakelijk moeten voortspruiten uit de naauwere betrekkingen met onderscheidene volken en stammen, waarmede men door deze linie als van zelve in aanraking komt, dan is het gewigt der zaak niet te ontkennen. Het zij genoeg onder anderen alleen te wijzen op de nieuwe handelsbetrekkingen, welke men hierdoor kan aanknoopen met de elf millioen Arabieren, een volk, dat tot dusverre bijna volstrekt niet gedeeld heeft in de voordeelen van den nieuweren toestand der maatschappij. — Indien de conventionele schikkingen tot stand kwamen, dan kan met den Syrisch-Arabischen spoorweg gelijktijdig begonnen worden op de drie stations te Accra, Busrah en Maskat.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN.

Zeer voorspoedig bevallen van een welgeschapen *ZOON* A. E. Du Bois, zeer geliefde echtgenoote van

SOERABAYA, J. SWART JR.
10 *November* 1856. (658)

Voorspoedig bevallen van eene welgeschapen *DOCHTER* M. W. VAN GYEN, echtgenoote van

SOERABAYA, A. WARDENAAR.
den 9den November 1856. (652)

Bevallen van eene *DOCHTER* G. GILTAY, HEINSON.
Pasoeroean, 4 *November* 1856. (653)

STERFGEVALLEN.

Heden ontving ik de treurige tijding dat te *Batavia* overleden is, mijne geliefde echtgenoote THERESIA, ELISABETH, CHRISTINA VERSTEEGH, mij nalatende twee kinderen, welke te jong zijn om hun verlies te kunnen beseffen.

PECALONGAN, JOH. FERD. SCHEEL.
den 10 *November* 1856. (660)

Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgave.

Heden overleed ten mijnen huize, den heer JOHAN ETZEL, gepensioneerd kapitein, een der weinige nog overgeblevene krijgslieden die bij *Moskou*, *Leipzig* en *Waterloo*, hebben gestreden.

Alle debiteuren en crediteuren van en aan den overledenen gelieven aangifte of betaling te doen binnen drie maanden, aan den testamentairen executeur.

SOERABAYA, J. HAGEMAN, Jcz.
8 *November* 1856. (651)

VENDUTIE.

Op Maandag den 17den November 1856, des avonds ten 7 ure, in het locaal der Societeit CONCORDIA, van eene belangrijke en keurige verzameling

BOEKWERKEN.

En eenige PLATEN, INSTRUMENTEN en CHEMICALIEN, grootendeels nagelaten door wijlen den Heer WERNER SMITH, te houden door J. W. BILLE VAN DEN DUNGEN. (657)

VENDUTIE

Op Maandag den 1*sten December* 1856,

Des voormiddags ten 10 ure, zal, ingevolge bekomen regterlijk verlof, in tegenwoordigheid eener Commissie uit de Weeskamer te *Soerabaya*, ter woonhuize van den Heer J. H. ROSEMEIER alhier, worden overgegaan, tot den publieken verkoop der navolgende, tot den boedel van wijlen den WelEdel Gestrengen Heer J. B. VAN GIJEN behoorende

ONROERENDE GOEDEREN.

1°. Een ERF ter inhoudsvlakte van 66 □ roeden 113 □ voeten, met de daaropstaande heerenhuizing en bijgebouwen, gelegen in de kampong *Gatottan* alhier, bij de verponding geregistreerd onder N°. 279 en aangeslagen voor *f* 15600.—, verhuurd aan Mevrouw de weduwe STEUP, tot 1° *Maart* 1857 voor *f* 150.— 's maands.

2°. Een ERF ter inhoudsvlakte van 148 □ rijnlandsche roeden, en 110 □ voeten, met de daarop staande heeren huizing en bijgebouwen, gelegen in de kampong *Gatottan* alhier, bij de verponding geregistreerd onder N°. 275 en aangeslagen voor *f* 10,000.—, verhuurd aan den WelEdel Gestrengen Heer H. DE BRUYN, tot 1° *Maart* voor 1857 *f* 130.— 's maands; en

3°. Een ERF ter inhoudsvlakte van 134 □ rijnlandsche roeden en 15 □ voeten, met de daarop staande heerenhuizing en bijgebouwen, gelegen in de kampong *Topaten* alhier, bij de verponding geregistreerd onder N°. 1215 en aangeslagen voor *f* 1200.—, verhuurd aan den WelEdel Gestrengen Heer SPANGENBERG, tot 1° *Maart* 1857 voor *f* 50.— 's maands.

De perceelen zullen door welwillende medewerking der huurders, te bezigtigen zijn op den dag der verkooping, van des morgens 8 tot half 10 ure.

Nadere informatien zijn te bekomen bij de Heeren J. H. ROSEMEIER en A. J. ANEMAET, te *Soerabaya*.

(659)

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

wordt aangeboden met het snelzeilend en voor den overtogt van Passagiers bijzonder doelmatig ingerigt Nederlandsch Fregat-schip *SCHOON VERBOND*, kapt. D. D. BORCHERS. Deze gelegenheid is bijzonder aantebevelen voor Dames en Kinderen, omdat ook des gezagvoerders echtgenoot aan boord is, en het schip eenen geëxamineerden docter voert.

Vermoedelijk tegen medio *December* e. k. van *Pasoeroean* vertrekkende, gelieve reflecteerenden zich te wenden tot

De Agenten,
(663) SCHIMMELPENNINCK & CO.

VOOR PASSAGE NAAR NEDERLAND.

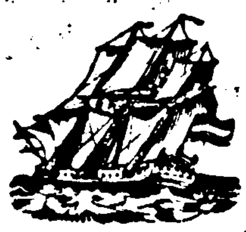

Biedt zich door deszelfs zeer doelmatige inrigtingen en het voeren van eenen geëxamineerden scheepsdocter bijzonder aan het Nederlandsche snelzeilend Campagne Fregatschip *LOUISE WILHELMINE*, kapit. F. G. VAN CAMPEN.

Daar zich ook de Echtgenoote van den gezagvoerder aan boord bevindt is deze gelegenheid, zoowel voor familien, als ook voor kinderen zeer te recommanderen.

Adres bij den gezagvoerder Hotel Montoft dan wel bij de agenten.

(648) RUYL CRAMER & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden, met het snelzeilend Ned. Clipper barkschip *HENRIETTE*, kapitein J. VAN LOENEN; zijnde bijzonder goed voor de overvoer van passagiers ingerigt. Nadere inlichtingen, te bekomen bij den gezagvoerder in het *Hotel Montoft*, of wel bij

De Agenten.
(643) ADAM & Co.

SOCIETEIT CONCORDIA.

THE-DANSANT.

Op Zaturdag den 15den November 1856.

Namens de Directie,
De Secretaris,
(649) GROLMAN.

Op de suikerfabriek DJATIE, Residentie *Kedirie*, wordt met 1° *December* eerstkomende verlangd, een werktuigkundige of zoogenaamden machinist, op eene bezoldiging van *f* 250.— RECEPIS 's maands.

Gegadigden kunnen zich, onder overlegging van bewijzen van geschiktheid, *franco* melden tot den administrateur.

(656) M. A. A. VAN VLOTEN.

UIT DE HAND TE KOOP

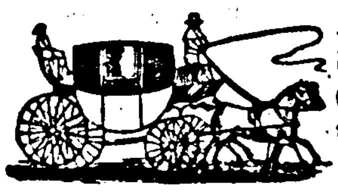

Een VIS-à-VIS met een span SANDELHOUT PAARDEN (schimmels) hoog 4 vt. 1 dm. te bevragen bij
(664) M. KOOZEN.

TE KOOP

HUIS en ERF van MIENGOE, en van COOLEN beiden in de kampoong *Pekalongan*, te bevragen bij

(650) J. M. BURGEMEESTRE.

PER WILLEM DE CLERCQ

Direct van Nederland.

BLOEMKOOL . . in Keulsche potten.
ROODEKOOL . . . „ „ . id.
ANDIJVIE . . . . „ „ . id.
ZUURKOOL . . . „ „ . id.
SNIJBOONEN . . „ „ . id.
SPERGIEBOONTJES „ . „ . id.
ROOKSPEK . . . . in vaatjes.
PEKELSPEK . . . . „ id.
GEZOUTEN VLEESCH „ id.
OSSENTONGEN . . . „ id.
SAUCIJSJES . . . „ id.
ROLPENS . in Fleschen.
ROOKWORST „ idem in reusel.
GEROOKTE OSSENHAASJES.
„ RIBBESTUKKEN.
zeer FIJN BANKET en SUIKERWERK.
POEDER CHOCOLAAD.
Gesorteerde KOEKEN in trommels.
GEDROOGDE VRUCHTEN.
Diverse GROENTEN- en VLEESCH BLIKKEN.
HOLLANDSCHE ZUUREN, ETC. ETC. alles puik en versch.

(662) GEBROEDERS VAN DELDEN.

PUIKE GRAS-BOTER.

(644) bij PEREIRA & CO.

PUIKE ZOETEMELKSCHE KAAS, bij heele, halve en kwart stuks. Bij
(642) HAMMELBURG.

PER WILLEM DE CLERCQ.

VERSCHE GRAS BOTER.
MOOIJE HAMMEN.
ECHT HAANTJES BIER, P. & S. RENDORP.
ZOETEMELKSCHE KAAS.
ZWITSERSCHE ID.
SELTZERSWATER halve kruiken.

(661) GEBROEDERS VAN DELDEN.

VERKRIJGBAAR
BIJ
LEDEBOER & CO.

ECHTE, BESTE, NEGERHAED à *f* 1.20 het pond. (655)

PAS ONTVANGEN

HAMMEN, BOTER, SELTSERWATER, (heele en halve kruiken), WIJNEN, (diverse) HAANTJES-BIER, PROVISIEN, LAMPEN, STOLPEN, GENEVER AVH, LIJNOLIE, (Gekookte en ongekookte), LAKENS, TRICOTS, ZIJDEN DAMES JAPONNEN, ZIJDE voor VESTEN, WIT PIQUÉ, tegen verminderde prijzen. Bij
(645) FRIEDLANDER & ZOON.

PORCELEINEN TAFELSERVIEZEN, witte en met vergulde randen voor 6 tot 36 personen; en waarlooze borden, schalen enz. ter completering daarvan.

THEE- EN KOFFIJSERVIEZEN en têtes à têtes met waarlooze melkkannen, theepotten, kopjes enz. ter aanvulling bij defect worden.

ZIJDEN VESTEN, met fraaije dessins naar den laatsten smaak.

ZWARTE ZIJDEN HALSDOEKEN van diverse grootte en kwaliteit, bij

(654) DE STURLER & CO.

HOLLOWAY'S PILLEN

EEN ZEKER MIDDEL TEGEN WATERZUCHTIGE GEZWELLEN.

Mrs. KOSTER, te *Cheribon*, oud 45 jaren, leed zwaar aan eene algeheele achteruitgang van gezondheid; hare beenen en voeten begonnen blijkbaar door waterzucht te zwellen, en haar toestand verergerde in weinige weken zoodanig dat zij het bed niet meer verlaten konde en haar man van uur tot uur haren dood te gemoet zag. Hij besloot dus, daar alle middelen tot dusverre vruchteloos waren gebleven, ook de HOLLOWAY'S PILLEN te beproeven; zijne vrouw begon dezelve daarop te gebruiken en na vier maanden volharding was zij geheel hersteld en dit gevaarlijk tijdperk in het leven eener vrouw te boven gekomen. Deze pillen hebben ook eene wonderdadige geneeskracht tegen obstructie bij jonge vrouwen.

(590)

PAS ONTVANGEN.

VERSCH SELTSERWATER, op halve kruiken.
BOONEKAMPS MAAG-ELIXER.
PUIKE BOTER.
VINAIGRE à L'ESTRAGON.
EETSERVIEZEN voor 18 personen. Bij

(647) MARTENS & CO.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

B. J. van Dijk, Voorsteegh, Z., Tagal 23 October. — de echtgenoote van Jhr. J. G. O. S. von Schmidt auf Altenstadt, D., 's Hage 29 Augustus. — E. Brouwer, Young, D., Batavia 8 November. — M. W. Wardenaar van Gijen, D. Soerabaya 9 November. — G. Giltay, Heinson, D., Pasoeroean 4 November. — R. C. W. von Krippendorff, van Harencarspel Eckhardt dood kind., Soerabaya 1 November. — C. de Bruijn, Wiegman, Z., Soerabaya 4 November. — F. S. Keizer, Schaegen, D.

Getrouwd:

F. E. Pfanner en A. C. Jansen, Samarang 1 November. — T. W. Schaegen en W. C. de Koste, Soerabaya 25 Oct. — C. A. Fol en C. Remmert, Soerabaya 8 November.

Overleden:

E. A. Schill ontv. der ink. en uitg. regten te Batavia aan boord van het stoomschip *Oriental*, op reis per landmail naar Europa. — J. H. Dezentje, 58 jaren, Soerakarta 22 October. — Johan Etzel, gepens. kapit., Soerabaya 8 November. — Kindje van P. Swerver, 7d., Soerabaya 2 November.

AANGEKOMEN PERSONEN

J. Kingdom, van Malang; H. V. F. Christiaan, van Pasoeroean; J. S. Simon, van Modjokerto; C. Schultze en P. J. F. Cassalette, van Samarang; J. G. Koert van Pasoeroean.

VERTREKKENDE PERSONEN.

P. A. Holm.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Van
Nov. 8	Nederlandsche	Atlas.	B. Bakker.	Batavia.
„ „	„	Schoon Verbond.	D. D. Borchers.	„
„ 9	„	Koning en Vaderland.	B. A. F. van Bruggen.	Pasoeroean.
„ 11	Baliesche	Ida.	M. Haberbier.	Balie Badong.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Naar
Nov. 8	Nederlandsche	E. W. van Dam van Isselt.	J. F. Graadt van Roggen.	Nederl. via Pasoeroean.
„ „	„	Soolo.	P. C. van der Meulen.	„ „ „
„ „	Nederl. Ind.	Sarie Elmashoor.	Mohamat Yassin.	Banjermassing.
„ „	Engelsche	Antagonist.	E. Blake.	Nederland.
„ 9	Nederlandsche	Burgemeester Hoffman.	A. A. Dijkama.	„ via Batavia.
„ „	Nederl. Ind.	Fotaleem.	Said Aboeb. b. Hass. Alhabasseij.	Banjermassing.
„ „	„ „	Goansien.	Oei Angkie.	Riouw via Grissee.
„ „	Engelsche	Emma.	A. Griffin.	Boobij Eiland.
„ 11	Nederlandsche	Maria Elise.	M. van der Putte.	Ned. via Sam. en Pasoer.
„ „	„	Atlas.	B. Bakker.	Nederl. via Probolingo.
„ „	„	Delfshaven.	C. Verheij.	„ „ „
„ „	Nederl. Ind.	Bintang Timor.	Tjiem Koensoen.	Balie Padang.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Nederl. Ind.	Hing Goan.	Maas Agoos Moht, Taijeep	Balie.	Tan Bindjang.
„ „	Jadul Karim.	Aminodin.	Banjermassing.	Gezagvoerder.
Nederlandsche	Schoon Verbond.	Borchers.	Ned. via Bezoek. en Pasoer.	Schimmelpenninck & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met het Nederl. schip *Schoon Verbond*, Mevr. de weduwe Dobbelaere en familie.

Vertrokken Passagiers.

Met het Nederl. schip *E. W. van Dam van Isselt*, twee gegageerde en twee gepasporteerde militairen.— Met de Nederl. Ind. bark *Sarie Elmashoor*, Z. M. troepen en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia, korvet Nehalennia, de stoomschepen Etna, Onrust, Vesuvius en Suriname; de brik de Haai; de schoenerbrik de Lansier; de schepen Louisa Wilhelmina, Alphonse Nicolas Cózard, Schoon Verbond; de stoomschepen Java, Palembang, Soerabaya, Makasser; de barken Fatal Maäs, Adrakool Haer, Henriette, Admiraal Piet Hein, Djoedul Karim, Fortuna, Generaal de Steurs, Hing Goan, Royal Shepherdess, Josephine Bernardina, Koning en Vaderland; de schoeners So-ookdin, Tio Kiem Tiang Thai, Resgil Gair; de kotters Eduard en Tedok.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

4 Nov. De Ned. bark *Suzanna Elisabeth*, gezagv. C. Ouwehand, van Soerabaya.

6 Nov. De Ned. bark *Jan van Brakel*, gezagv. D. de Roever, van Soerabaya; het Ned. schip *Staatsraad van Ewijck*, gezagv. F. de Winter, van Soerabaya; de Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, van Soerabaya.

8 Nov. De Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

3 Nov. Het Ned. schip *Johanna Maria Christina*, gez. C. N. Gorter, naar Amsterdam; de Ned. Ind. schoener *Digna*, gezagv. Oedin naar Pamanoekan.

4 Nov. Het Ned. schip *Willem I*, gezagv. J. T. Niedfeld, naar Schiedam.

6 Nov. Het Ned. schip *Koning en Vaderland* gezagv. B. A. T. van Bruggen, naar Soerabaya.

8 Nov. De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, naar Sumanap.

7 Nov. De Ned. bark *Suzanna Elisabeth*, gezagv. C. Ouwehand, naar Middelburg.

Uitvoer te Pasoeroean van den 2den Nov. tot en met den 8sten November 1856.

Naar Amsterdam met het schip *Johanna Maria Christina*, gezagv. C. N. Gorter,

14,000$^{96}/_{100}$ picols Gouv. suiker en 5,745$^{84}/_{100}$ picols Gouv. koffij.

Naar Schiedam met het schip *Willem I*, gezagv. J. T. Niedfeld.

4,930$^{64}/_{100}$ picols Gouv. suiker en 4900 picols Gouv. koffij.

Naar Soerabaya met de bark *Koning en Vaderland*, gezagv. B. A. T. van Bruggen.

4,777$^{21}/_{100}$ picols Partic. suiker en 1578 picols Partic. koffij.

Naar Middelburg met de bark *Suzanna Elisabeth* gez. C. Ouwehand.

1410 picols Gouvernements koffij.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

4 Nov. De Ned. Ind. schoener *Maria*, gezagv. Hariep, van Soerabaya, den 30sten October.

5 Nov. De Ned. Ind. bark *Kim Tiksin*, gezagv. Kwee Tjoengsien, van Soerabaya, den 31sten October.

7 Nov. De Ned. Ind. schoener *Carolina*, gezagv. Pa Djatie, van Probolingo, den 3den November, passagiers W. A. Phefferkorn en C. C. Phefferkorn.

8 Nov. De Ned. Ind. schoener *Mansoer*, gezagv. Sagiet, van Kangean, den 6den November.

VERTROKKEN.

8 Nov. De Ned. Ind. bark *Hector*, gez. M. Paulino, naar Tjilatjap, de Ned. Ind. schoener *Sumanap*, gez. Pa Jamena, naar Balie; de Ned. Ind. bark *Kim Tiksin*, gez. Kwee Tjoengsien, naar Palembang.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoeners Mifrejool Moelook; Sophia, Sie Damar, Fathool Haer, Maria, Carolina en Mansoer.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van den 10den tot en met den 12den November 1856.

AANVOER.

Van Nederland per het Ned. schip *Schoon Verbond*, gezagv. Borchers, agenten Schimmelpenninck & Co.

11 collies dranken, 41 collies meubelen, 8 collies diversen, 2 collies porcelein en aardewerken, 1 collies pendules, 2 collies schilderijen, 2 collies boeken, 4 collies glaswerk, 7 collies lampen, 15 collies begagien, 1 collies pens, 1 collies piano, B. J. van Eck & Co.

Van Balie per het Balische schip *Ida*, gezgav. Haberbier, agenten Major Matzen & Co.

209 stuks varkens, 30 stuks koebeesten, 340 picols rijst, 201 picols koffij, 193 picols klapper-olie, 195 stuks koehuiden en 3000 stuks sp. matten, Van Eck & Co.

UITVOER.

Naar Nederland via Batavia per het Nederl. schip *Burgemeester Hoffman*, gezagv. N. Dykama.

8000$^{31}/_{100}$ picols suiker, N. H. M.; en 60 picols rotting, Cores de Vries.

Naar Banjermassing per de Ned. Ind. schoener *Fotalem*, gezagv. Said Aboebakar bin Hassan Alhabsie.

ƒ 1000 zilveren munt, 3 picols ronde peper, 1 baal wollen dekens en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Riouw per de Ned. Ind. bark *Goansien*, gezagv. Oey Angkie.

7200 picols rijst, Go Ngotian.

Naar Booby (Eiland) per het Engelsche schip *Emma*, gezagv. Griffin.

24,000 stuks ledige rijst zakken, 97 balen manufacturen, Adam & Co.

Naar Balie per de Ned. Ind. schoener *Bintang Timoor*, gezagv. Tjiem Koensoen.

6 kisten inhd. lijnwaden, Fraser Eaton & Co; 3 kisten inhd. lijnwaden, Adam & Co; 3 kisten gedr. katoen, McMillan Marten & Co; 141 stuks Jav. ledige olietonnen, 20 picols Zw. ijzer, Gezagvoerder.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Ned. schip *Delftshaven* gezagv. C. Verhey.

4002$^{50}/_{100}$ picols suiker, 2000 picols koffij N. H. M.

Naar Samarang en Pasoeroean per het Ned. schip *Maria Elise*, gezagv. M. van der Putte.

1855$^{21}/_{100}$ picols suiker, 6000 st. koehuiden, 2000 stuks buffel-huiden, 298 stuks koehuiden, 26½ pijpen rum; 106$^{86}/_{100}$ picols kaneel, 3 picols foelie 100 picols rotting, P. Kervel & Co.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 per picol ƒ 13.—
Idem. „ 15 „ „
Idem. „ 14 „ „
Idem. „ 13 „ „
Idem. „ 12 „ „
KOFFIJ per picol. Nominaal.
RIJST (CARGA) per kojang ƒ 105 à ƒ 115.—
Id. (WITTE) „ „ ƒ 135 à ƒ 140.—
KOEHUIDEN per 100 st. ƒ 300.—
ARAK per legger ƒ 120.—
OLIE (KLAPPER) per picol ƒ 22.—
OLIE (KATJANG)
KADJANG MATTEN.
ROTTING ƒ 12.—
WISSELKOERS

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 16den November des morgens ten half 9 ure.

Ds. VAN DAVELAAR.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 16den November des morgens ten half 9 ure.